

STOMA VILÁG

Magyar Sztómaterápiás Nővérek Egyesületi Hírlevele

III. évfolyam 1. szám

2008. március

Közgyűlési jegyzőkönyv

mely készült
Budapest, Transzplantációs Klinika
2008. március 1. 11 óra
Jelen vannak az Egyesület tagjai, 21 fő
Vendég: Salczerné dr. Hok Mária független tanácsadó

A napirendi pontok megtárgyalása előtt az elnök felkéri Salczerné dr. Hok Máriát, hogy a Konszenzus Konferenciával kapcsolatos fejleményeket és az elkövetkező időszak teendőit ismertesse.

Elmondja, hogy júliusig el kell készülnie a tantervnek.

A közgyűlés a következőket fogadta el egyhangúlag:

1. Csak a sztómaterápiás modul legyen kidolgozva
2. A munkacsoportok vegyes profilúak legyenek nővér vezetésevel
3. A munkamódszer együttes munka legyen
4. A közös megbeszélés áprilisban legyen (Salczerné dr. Hok Mária vállalja az összehozását)

1. napirendi pont

Gazdasági beszámoló:

Szabó Józsefné gazdasági felelős beszámol a 2007-es év pénzügyi helyzetéről, az egyesület gazdasági helyzetéről. Beszámol ar-

ról, hogy jelenleg az egyesület tagsága 80 fő. Bejelenti, hogy a 2007-ben nem fizető és a felszólításra nem reagáló tagokat a listáról törli.

Szabó Józsefné kéri, hogy bármilyen változást a tagok legyenek szívesek a vezetőség felé jelezni.

2. napirendi pont

Elnöki beszámoló

Az elnök röviden összefoglalja az elmúlt év főbb eseményeit, kiemelve a Konszenzus Konferenciát.

Beszámol arról, hogy az Orvostechonikai Eszközök Gyártóinak és Forgalmazóinak Szövetsége Sztómaszekciójának élére az év végén Fodor Andrászt választották.

Beszámol arról, hogy részt vett az ESZEF gyűlésén, ahol Horváth Katalint mutatta be mint összekötőt.

Bejelenti, hogy a Magyar Koloproktológus Társaság 2008 októberében tartja a következő kongresszusát, ahol a sztómaterápiás nővéreknek is teret adnak, szombaton délelőtt lesz a hivatalosan kijelölt időpont. Beszámol, hogy dr. Szentpéteri Félix küldött egy értesítést, hogy Bergström-díjat alapítottak, és lehet pályázni erre a díjra. (Részletesen olvasható a honlapon.) Elmondja, hogy a Magyar Sebész Társaság Coloproctológiai Szekciójának az idén nem lesz külön kongresszusa.

3. napirendi pont

Konszenzus Konferencia fejleményei

Csatlakozva a Salczerné dr. Hok Mária által elmondottakhoz, kéri, hogy áttekintve az anyagot, válasszák meg az 5 munkacsoport-vezetőt.

Önként jelentkezett Deák Gyuláné, Orbán Andrea, Patai Gyöngyi, Szabó Józsefné, Burnyóczi Elza

A jelöltek egyhangúlag elfogadva.

Czupi Attiláné javasolja, hogy a munkacsoportokban még egy fő sztómaterápiás nővér legyen.

Önként jelentkezett Hrenkóné Kovács Magdolna, Czupi Attiláné, Garay Éva, Szaszko Józsefné, Horváth Katalin, Tóth Mariann.

A jelöltek egyhangúlag elfogadva

4. napirendi pont

Hazai és nemzetközi kongresszusok

Patai Gyöngyi beszámol a Pécsen rendezett ILCO-rendezvényről, melyre sokan nem kaptak meghívót. Az ILCO Szövetség kérte, hogy a kórházak honlapjain legyen fenn a sztómaképző műtétek tájékoztatója, mert a betegek tájékoztatlanok.

Kiegészítés

Az alábbi összefoglalót figyelemfelkeltésnek szánom, lehet, hogy az olvasó magára vagy kollégájára ismer, és változtatni tud a helyzeten.

A kiegészítő tünetcsoport (burn-out) hosszabb ideje fennálló érzelmi megterhelések és megoldatlan stresszek hatására kialakuló pszichofizikai válasz, elsősorban emberekkel hivatásosan foglalkozó szakembereknél, laikus segítőknél, súlyos krónikus betegségben szenvedőknél és családtagjaiknál.

A kiegészítő szindróma fő tünetei

- testi tünetek
- magatartási tünetek
- érzelmi tünetek
- mentális tünetek

A kiegészítő szindróma kialakulásának főbb állomásai

- I. Kezdet
- II. Stagnálás állapota
- III. Frustráció fázisa
- IV. Apátia stádiuma

A kiegészítő szindróma kezelése

- Egészséges életmód
- Relaxáció
- Jó időbeosztás
- Megfelelő mértékű feladatvállalás
- Kellemes környezet kialakítása
- Pszichológus

A kiegészítő szindróma szövődésményei

Krónikus fáradtsági tünetcsoport jelei, fekélybetegség, magas vérnyomás, angina, hajlam szívinfarktusra, agyvérzésre, gyakori hiányzás a munkából, nikotinizmus, koffeinizmus, alkoholizmus, drogfüggés, táplálkozási zavar, pszichiátriai megbetegedések (depresszió, krónikus szorongás), asztma, diabétesz.

A lelki védekező mechanizmusok

Abban az esetben, ha a kellemetlen/traumatikus érzések, külvilági történések erőteljesebbek annál, mint amit az ember segítség nélkül képes elviselni, akkor a lelki védekező mechanizmusok önkéntelenül, hatékonyan és gazdaságosan védik a beteg személyiségét.

Patai Gyöngyi

Készült a Coloplast támogatásával

Javaslatként elhangzott, hogy a Coloplast Nővér fórumon már esett erről szó, és ha lehetséges, akkor a műtét előtti tájékoztató a MASZNE honlapjára felkerül.

Hrenkóné Kovács Magdolna javasolja, hogy általános tájékoztató legyen csak, mert minden helyen más a szokás, félrevezető ne legyen a tájékoztatás. Orbán Andrea vállalja, hogy amennyiben ez meglesz, akkor a honlapra mutató linket elküldi a kórházaknak, így a betegek tájékozódhatnak.

Patai Gyöngyi elmondja, hogy az előző közgyűlésen elfogadott előadás-előellenőrzés nem működik. Kéri, hogy aki úgy érzi, hogy nem tudja, hogyan kell, de szeretne előadást tartani, vegye fel a kijelölt személyekkel a kapcsolatot.

5. napirendi pont

Egyéb

Tájékoztató a Coloplast Nővér fórummal kidolgozásra kerülő kutatás részleteiről.

Béldaganatosok komplex rehabilitációja

Nemzetközi konferencia és kiállítás

Ez év február 8-án és 9-én Pécsen a Magyar ILCO Szövetség a Pécsi Akadémiai Bizottság és a Pécsi Tudományegyetem Orvos Karának támogatásával konferenciát rendezett. A konferencia a vastag- és végbéldaganatos betegek rehabilitációs lehetőségeit tárgyalta, különös tekintettel az operatív beavatkozás utáni állapotokra.

Az első napon főleg a megbetegedések gyakoriságára tértek ki, valamint a modern műtéti megoldásokat ismertették. Ez alkalommal a jelen levő osztrák szakemberek révén az ide vonatkozó ausztriai helyzetről is tudomást szerezhetek a résztvevők. Fentieket követően a sztómával élők mindennapi egészségügyi ellátásával kapcsolatos előadásokra került sor, ahol sztómanőverek számoltak be tapasztalataikról, és mutattak be speciális eseteket. Majd a megelőzést szolgáló táplálkozási irányelvek kerültek sorra. Itt dietetikus szakorvosok vázolták fel a legújabb elképzeléseket. Ezekkel kapcsolatban az osztrák szakemberek is kifejtették álláspontjukat.

A konferencia második napján a társadalmi rehabilitáció került a súlypontba. A magyar társadalomnak ugyanis igen homályos képzetek vannak, ha egyáltalán vannak, erről a betegcsoportról, ezekről a fogyatékosokról. Ennek a problémának ugyan-

is két oldala van. Egyrészt a gyógyultakat meg kell győzni arról, hogy ne zárkózzanak önmagukba, hanem térjenek vissza, és legyenek ismét aktív tagjai az eredeti társadalmi közegüknek. Másrészt a társadalmat kell meggyőzni arról, hogy fogadja vissza az illetőket, és segítsen nekik a visszailleszkedésben. A konferencia második napján pszichológus szakemberek vitázták meg az előbbiekkal kapcsolatos feladatokat. Kitértek az érintettek pszicho-szociális szükségleteire, a pszichés rehabilitációra és az önszorgító csoportok (ILCO-klubok) szerepére.

A konferenciát kerekasztal-beszélgetés zárta, amelyen az érintettek, így a 3300 tagot számláló Magyar ILCO Szövetség képviselői az előadó szakemberekkel együtt vitázták meg a tállkozó elhangzottakat.

Ezen a beszélgetésen igen nagy hangsúlyt kapott az a követelés, hogy szükség van nálunk általános szűrésre a fenti betegségekkel kapcsolatban, és ezzel a magyar egészségügy a mai napig adós.

A konferencián százhuszan regisztráltatták magukat. A konferenciával egyidejűleg nyolc gyógyszeripari cég ismertette tevékenységét.

A konferencia anyagát a Magyar ILCO Szövetség könyv formájában tervezi kiadni.

Somogyvári Imre
Magyar ILCO Szövetség elnöke

A következő írás az ILCO 2008 konferencián elhangzott előadás összefoglalója

Táplálkozás, diétetika a sztómaviselők mindennapjaiban

Henter Izabella dietetikus

Mottó: „Az élet 10 százaléka az, ami történik velem,
és 90 százaléka az, ahogy reagálok a történtekre.”

Chuck Swindoll

Az vagy, amit megesszel, mondja az ősi bölcsesség, és ez ma is érvényes. Az életminőség szempontjából lényeges tényező a

táplálkozás azoknál is, akiknek valamilyen betegség következtében enterális sztómát alakítanak ki.

Hol vannak azok a pontok, ahol javasolt kiemelten kezelni a táplálási intervenciót?

- a leggyakoribb alapbetegségek esetén a daganat okozta anyagcsere és tápláltsági állapotváltozások rendezése
- gyulladáshoz vezető bélbetegségeknél a felszívódási zavarok és veszteségek következtében kialakuló hiányok korrigálása
- diagnózis felállításához szükséges vizsgálatok előkészítése
- a pre- és posztoperatív táplálás
- a sztóma adaptációs időszaka
- az egyéni tolerancia alapján kialakított egészségmegőrző táplálkozás

Minden betegnél tápláltsági állapot- rizikószűrést kell végezni. Testtömeg, testmagasság mérése, BMI-számítás, az utolsó 3-6 hónapban történt nem kívánt testtömegváltozás regisztrálása, derékkörfoghat mérése, illetve a táplálkozást befolyásoló tényezők regisztrálása.

Nem tud vagy nem akar enni, megnövekedett vagy megváltozott a tápanyag- és energiaszükséglete (kemo-, sugárkezelés, műtét, láz, gyulladás, fistula, kiterjedt seb, vérzés stb.), elhízott, anyagcserebeteg, speciális étrendre, diétára szorul.

A nagy rizikójú betegek, illetve a dietoterápiára szorulóknak esetében forduljunk dietetikushoz.

Minden páciensnél az ideális testtömeg megtartása, elérése, illetve a minőségi, az adott állapotára adaptált táplálás biztosítása a cél. Az ideális testtömeg a Broca- (cm-ben magadott magasság -100), illetve a módosított Broca-index (Broca értéke -10%) alapján számítható. A tápláltságot jellemző BMI (testtömegindex kg/m²) 20 és 25 között optimális. Az optimális testtömeg alapján határozzuk meg az energiaszükségletet, kivéve 18 BMI alatt, amikor az aktuális testtömeggel kell számolni. A makro- és mikro-tápanyagszükségletéről a meglévő anatómiai és anyagcsere állapot, illetve a laboratóriumi eredmények adnak támpontot.

Fontos szempont, hogy a kezelések és a műtét nem a fogyókúra ideje! A folyadékpótlás minden időszakban az egyik legfontosabb feladat. Colonoszkópia előtt és a preoperatív időszakban a teljes értékű, salakanyagmentes, egyénre szabottan adagolható klinikai tápszerek segítenek az energia- és tápanyagbevitel biztosításában.

A műtétet követő adaptációs időszakban a tápszereken kívül a babaételek is jól bevált eszközei a táplálásterápiának. A hosszú távú étkezésnél a normál, egészséges, vegyes táplálkozás szempontjai a mérvadóak, figyelembe véve az egyéni toleranciát. A gyógyító team tagjainak fontos feladata, hogy megtanítsák a sztómaviselőt, hogy figyelje meg teste reakcióit, ismerje meg szervezetét, annak működését. Érezze, hogy sok múlik rajta, és merjen tenni azért, hogy minél teljesebb életet élhessen. Helyes táplálkozással javíthat közérzetén, és hozzájárulhat egészségügyi állapotának megőrzéséhez.

Folytassa nővér...

Stoma prolapsus kezelése

Célkitűzés

Ezen útmutató célja, hogy lehetővé tegye, segítse a nővéreket abban, hogyan ápolják és kezeljék azokat a betegeket, akiknek prolabált (előre esett) sztómájuk van.

Célok

– az előreesett sztóma lehetséges okainak feltárása,

- a prolapsus klinikai jellemzőinek ismertetése,
- az előreesett sztómához kapcsolódó komplikációk fellépésének esélyét minimalizálni, illetve azok kezelését megvitatni.

Háttér

Stoma prolapsus akkor következik be, amikor a bél egy szegmense belülről becsipődik, és előtüremkedik a sztóma szájadékán keresztül.

Az előesés aggasztó lehet a betegeknek, akiket meg kell nyugtatni, és meg kell nekik magyarázni, hogy mi történik. Az eddig kiadott orvosi és gondozási irodalom tüzetes vizsgálata gyakorlati alapú tünetekre világított rá, továbbá a praktizáló orvosoknak meg kell osztaniuk egymással a tapasztalataikat. A prolapsus bármilyen sztómánál előfordulhat, de leggyakrabban a 2 nyílású haránt vastagbélstómán fedezhető fel.

Sokak számára bevett gyakorlat az alsó harmadi rectum resectiót követően a tehermentesítő sztóma készítése.

Klinikai tünetek

- a sztóma mérete megnő
- hasi diszkomfortérzés
- kifehélyesedés/vérzés
- vérellátási zavar
- ödéma
- nehezített a zsák kezelése

Lehetséges okok

- túl nagy a sztóma hasfali nyílása
- hasi nyomásfokozódás, pl. daganat
- túlsúly
- terhesség
- chr. obstruktív tüdőbetegség
- májnyagobbodás/ascites
- krónikus köhögéssel járó állapotok
- túlzott fizikai megterhelés (emelés)
- műtétechnikai hiba

Kezelés

A prolapsus konzervatív vagy műtéti úton kezelhető.

Konzervatív kezelés

Az előesett sztóma legenyhébb eseteit megerősítéssel és a zsák beállításával kezelhetjük.

A gyakorlati lépések a következők:

1. Válasszunk egy megfelelő zsákot és nyílásméretet, amely elég nagy ahhoz, hogy elférjen benne a prolabált sztóma, és az alaplap ne okozzon traumát a sztómán.
2. Adjunk érthető magyarázatot a páciensnek arról, hogy mi a prolapsus, hogyan alakul ki, az elváltozás milyen jelekkel, illetve veszélyekkel jár. Ezek: ödéma, színváltozás vagy vérbőség.
3. Ajánljuk fel a betegnek, hogy használjon átlátszó eszközt a sztóma azonnali értékelésére, és figyelmeztessük, hogy legyen óvatos a sztóma kezelésekor.
4. Szélesebb tapadófelületet alkalmazunk a fokozott biztonság érdekében.
5. 2 részes eszköz alkalmazása különös óvatossággal ajánlott.
6. „Sztómapajzs” vagy hasi támogatás (haskötő) használata javasolt.

A betegnek kerülnie kell a nehéz súlyok emelését, és köhögéskor, tüsszentskor tartania kell a hasfalát. A cukor megfelelő lehet az ödémás prolabált sztóma kezelésében, mivel a bélfalon keresztüli folyadékátvitelt az ozmotikus nyomáskiegyenlítő szabályozza. Porcukrot tesznek a sztómára, és 30 percen belül lecsökken annak mérete.

Amint lepad az ödéma, a sebész kézzel próbálja csökkenteni a prolapsust. Ha a beteg diabéteszes, javasolt a vércukorszint folyamatos ellenőrzése a vizsgálatot követően.

Sebészi kezelés

Ha a prolabált sztóma bármilyen elszíneződést vagy az elhalás jeleit mutatja, azonnali műtét szükséges.

Következtetés

A hatékony, bizonyítékokra, leletekre alapuló beavatkozások alkalmazása a sztómakomplikációk kezelésében átláthatóságot és jó minőségű betegellátást biztosít.

A sztómaterápiás nővér részéről a folyamatos támogatás létfontosságú azon fizikai és pszichikai gondok miatt, melyeket ezen betegeknél észleltünk.

Pintér Ferenc, Nyíregyháza

Jó példa Zalából!

Az orvos és az egészséges ember régi vágya találkozik a szűrővizsgálatok során.

Mi lehet fontosabb az egészség megőrzésénél, a betegségek idejekorán való felismerésénél?

A vastag- és végbélrák ma hazánkban az egyik vezető halálok. Évente mintegy ötezen hálnak meg e betegség miatt, holott ha időben felfedezik a rák megelőző állapotot, a kór gyógyítható.

Zalaegerszegen négy háziorvosi körzetben – dr. Boros István, dr. Emődi-Kovács Éva, dr. Madarász Zsuzsa és dr. Simon Mária háziorvos – 50-70 év közötti nők és férfiak egyedülálló lehetőséget kaptak a vastag- és végbélrák megelőzésére.

Dr. Belencsák Ágnes, az ÁNTSZ Zalaegerszeg-Lenti Kistérségi Intézetének tisztii főorvosa a program főszervezője. Az

Országos Tisztiorvosi Hivatal 1,5 millió forint értékben bocsátotta rendelkezésükre a tesztek – pályázatunk a város önkormányzatához, amely prevenció program keretében 800 000 forinttal támogatja a munkát.

3200 páciensnek ajánlják fel a részvételt. A jelentkezők diétát és egyéb előkészítést nem igénylő, három egymást követően ürített székletből adják a mintát.

Pozitív székletteszt nem jelent rosszindulatú daganatot, további vizsgálatokra van szükség, melyeket a háziorvosok és a megyei kórház gastroenterológusai végeznek el. A vastagbél tükrözése során javarészt a vérzést okozó képletek rákmegelőző állapotnak bizonyultak, a vizsgálat során ezek eltávolításra kerülnek.

A rákos daganat 5-10 év alatt alakul ki, székelési panaszt, hasi fájdalmat, szemmel látható vérzést csak az előrehaladott stádiumban okoz.

Az egészséges életmód, rendszeres testmozgás, a rostban gazdag zsírszegény étrend mellett érdemes élni a szűrés lehetőségével is – az életünk múlhat rajta.

Az eredményekről a későbbiekben szeretnénk beszámolni.

Czupi Attiláné

KUTATÁSI FELHÍVÁS

„Sztóma és elváltozások 2008”

Kutatásunk célja, hogy feltérképezzük a kolo-, ileo-, urosztómával élők sztóma körüli állapotát, a kezelési és gondozási kompetenciák meghatározásához és ellátási standardokhoz.

Szeretnénk bevonni a felmérésbe legalább 1000 sztómával élő az ország teljes területéről a 2008. március és július közötti időszakban.

A felmérést végző ápoló szerepe, hogy az intézményi engedélyek beszerzése után tájékoztassa pácienseit, és hozzájárulásuk esetén anonim adatlapot vegyen fel róluk egységesített kérdőív kitöltésével. A kutatási dokumentációt elküldjük a jelentkezőknek.

A kutatócsoport elemzi az adatokat, és az eredményről beszámolót készít.

Bemutatásra kerülnek az országosan feldolgozott eredmények egy szakmai kongresszuson.

További felvilágosítás kérhető a szervezőktől. Információs telefon: 06-20/312-9967.

Coloplast Nővérforum Kutatócsoport

Sztóma és elváltozások 2008 – kutatási terv	
Munkacsoport tagjai (5 régió)	1. Hegyi Rita, Hrenkóné Kovács Magdolna, Pap Márta, Patai Gyöngyi 2. Maksáné Novák Brigitta, Pintér Ferenc, Végh Annamária 3. Orbán Andrea, Rittgasser Katalin, Szaszko Józsefné 4. Pápainé Mayer Anikó, Sólyom Éva 5. Czupi Attiláné, Kovács Gertrúd További jelentkezőket várunk!
Célkitűzés	A kutatás célja magyarországi sztómaviselők körében végzett állapotfelmérés, kezelési és gondozási kompetenciák meghatározásához és ellátási standardokhoz.
Előzmények	1. Több mint 10 évvel ezelőtt történt hasonló állapotfelmérés sztómaviselők körében Debrecenben. 2. BMJ OstomySkinStudy szerint szükséges: • Magas szintű, evidenciaalapú szakápolói képzés és az ismeretterjesztés a sztómával élők és családjuk körében. • Klinikai adatok, hogy megértsük a sztómával kapcsolatos panaszokat és az életminőségre gyakorolt hatásukat. 3. Portugál Coloplast Nővérforum felméréslapját forrásként felhasználtuk.
Hipotézis	1. Feltételezzük, hogy a sztómaviselők 50%-ának sztóma körüli elváltozása van. 2. Társbetegségek esetén növekszik a szövődmények száma. 3. Ileo- és urosztóma esetén 20%-kal gyakoribb a bőrprobléma kialakulása.
Kivitelezés	A páciensek felkeresik a sztómanővért a 3 havonkénti vényírásakor. A nővér tájékoztatást ad a felmérés céljáról, és a páciens írásbeli hozzájárulását kéri a részvételhez, intézményi engedély alapján. A sztómaterápiás nővér elvégzi a beteg megfigyelését, és kitölti a melékelt kérdőívet minden sztómaviselőről, aki hozzájárult adatainak anonim feldolgozásához. Egyes érdekes esetekről fotódokumentáció készülhet.
Helyszín	Magyarország
Időtartam	4 hónap, 2008. március 15. – július 15. között
Vizsgálati alany kiválasztási feltételei	Kolosztómás, ileosztómás vagy urosztómás. Ideiglenes vagy állandó. Szövődmentes vagy normál állapotú. Legalább 18 éves. Képes megérteni a felmérés célját és a kérdéseket.
Vizsgálati alany kizárási okai	Intézményi engedély hiánya. Írásosos résztvevői nyilatkozat, illetve együttműködés hiánya.
Eredmények és következtetések	Minimum 1000 kitöltött kérdőív alapján történik az országos, statisztikai adatfeldolgozás. Az összesített eredményt kiértékeli a munkacsoport és publikálja.

Bergström Zsuzsa

Bergström-díj

Ezt a díjat a Magyar Koloproktológus Társaság alapította 2007-ben. Célja a magyar sztómaviselők érdekében kiemelkedő tevékenységet végzett orvos, sztómaterápiás nővér, sztómaviselő, vagy bármely magyar személy munkájának elismerése, aki adott évben a legtöbbet tett a legtöbb sztómaviselő érdekében. Minden

évben egy díjat lehet elnyerni, melyet a Magyar Koloproktológus Társaság évi kongresszusán kap meg a kitüntetett.

A díjat a magyarországi ILCO-klubok, egyesületek hálózatán, valamint a sztómaterápiás nővérek egyesületén keresztül hirdetik meg évente, mert e fórumok a legmegfelelőbbek a fenti értékek elbírálására.

A fenti díj elnyerése érdekében a **2008. június 30-ig** lehet pályázatot (3 példányban) benyújtani a meghirdető Magyar Koloproktológus Társaság számára, a következő címre:

dr. Szentpétery Félix Fővárosi Önkormányzat Uzsoki utcai Oktató Kórház Sebészeti Érsebészeti Osztály, 1145 Budapest Uzsoki utca 29., vagy a szentpety@uzsoki.hu e-mail címre.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó személy adatait kívül az adott személy tevékenységét, melynek alapján a díjra érdemesnek tartható. A pályázatot a pályázó személy, illetve tőle független, a fenti tevékenységet jól ismerő személy vagy közösség nyújthatja be, és a benyújtást követő 60 napon belül három, a Koloproktológus Társaság által megjelölt személy dönti el, hogy adott évben a díjat ki nyerheti el.

A Bergström-díj egy sztómás emblémát tartalmazó arany pecsétgyűrűből (melynek belső felszínére „Bergström Zsuzsa 1919–2003” van gravírozva), valamint egy emléklapból áll. Ez utóbbi Bergström Zsuzsa arcképét, rövid munkásságát, illetve a díj elnyerésének dátumát tartalmazza. Az emléklapot a Magyar Koloproktológus Társaság elnöke, valamint a díjat odaítélő bizottság vezetője írja alá.

A díjat jelentő gyűrű

STOMA VILÁG

Hírlevél egyesületi tagoknak, szakmai fórum sztómaterápiás nővérek számára

Alapítva 2006-ban a Magyar Sztómaterápiás Nővérek Egyesülete által

Főszerkesztő: Patai Gyöngyi, a Magyarországi Sztómaterápiás Nővérek Egyesületének elnöke
1122 Budapest, Ráth György u. 7/9. • Telefon: 224-8600 • Fax: 224-8665 • E-mail: patai@oncol.hu

Szerkesztők: Coloplast Nővérforum tagok

Kiadó: VIVA Média Holding • 1135 Budapest, Szegedi út 37–39. • Telefon: 288-7700 • Fax: 288-7703 • E-mail: vivamedia1@t-online.hu

Megjelent a Coloplast A/S Magyarországi Képviselet támogatásával

WCET szatellit szimpóziium: Sztómás Bőrfelmérő Módszer

**Szükséges egy közös,
nemzetközi nyelv
a sztóma körüli
bőrproblémák leírásához?**

**Szeretne többet tudni a
módszerről, mellyel a sztóma körüli
problémák súlyosságát és okait
osztályozni képes?**

**Érdekli egy bemutató arról,
hogy mire jó ez a módszer
a sztómaviselők és az ápolók
szempontjából?**

Ha bármelyik kérdésre „igen” a válasza, akkor részt kell vennie a **Sztómás Bőrfelmérő Módszer szatellit szimpóziiumon** a WCET-kongresszus alkalmából.

Időpont: **2008. június 15., vasárnap**, délután 14 és 16 óra között.

Helyszín: Cankarjev dom (Ljubljana).

Ár: ingyenes. Ebédet kínálunk a szimpóziium résztvevőinek 13 és 14 óra között.

Mit nyújt a szimpóziium?

- ✓ Bevezetés a Sztómás Bőrfelmérő Módszer kifejlesztéséről és alkalmazásáról
- ✓ Gyakorlati tapasztalatok a Sztómás Bőrfelmérő Módszer használatáról
- ✓ Támogatás és felvilágosítás a Sztómás Bőrfelmérő Módszer mindennapi klinikai alkalmazásához

Ha szívesen eljönne a Sztómás Bőrfelmérő Módszer szimpóziiumra, kérjük vegye fel a kapcsolatot velünk e-mailben: symposium@coloplast.com, írja meg nevét, országát, nyelvismeretét és azt, hogy részt venne-e az ebéden. Meghívót e-mailben küldünk önnek.

